

Delia VOICU

„Beau-rêve”

Un tramvai numit dorință – sosit de la Moscova – a încheiat Festivalul Teatrelor Europene găzduit în acest an la Sibiu, între lunile septembrie și noiembrie.

Regizoarea Henrietta Ianovskaia a plasat legendara dramă a lui Tennessee Williams într-un spațiu „globalizat”, o periferie populată de imigranți – asiatici, africani, est-europeni. În această lume predestinată existenței marginale descinde, încărcată de bagaje, o tânără grațioasă și pedantă, desprinsă din galeria feminină a anilor '60: *Blanche Dubois*. Ajunsă în casa modestă a surorii sale, *Stella Dubois*, ea își instalează imensul porte-garderobe în care și-a rânduit toalete, accesorii, fotografiile, scrisori de dragoste îngălbenite, legate cu fundă și... rochia de mireasă.

Blanche îi mărturisește surorii ei motivele acestei vizite neașteptate: nevoită să achite creditele angajate pentru îngrijirea părinților bolnavi, pierduse casa familiei, o proprietate impunătoare, ce se numea, simbolic, „Beau-rêve”; era deprimată de dispariția lor și de toate loviturile vieții. În ciuda disperării și a suferințelor amortite în alcool, aflată pe panta autodistrugerii, *Blanche* speră totuși în șansa unui alt început. Și, pentru o clipă, acesta se conturează prin apariția lui *Mitch*, pe care îl cucerește cu sensibilitatea și cultura ei și căruia îi împărtășește drama trăită: se căsătorise în adolescență cu un tânăr fermecător, de aceeași vârstă cu ea, de care se îndrăgostise în pofida lipsei de caracter, a tensiunii misterioase mereu prezente între ei și, mai ales, în ciuda nevolniciei lui senzuale. Descoperise curând că bărbatul iubit era homosexual. Sentimentul vinovăției pe care i-l trezise desprețul arătat de *Blanche* îl făcuse să se sinucidă. Tristul debut sentimental o traumatizase, declanșându-i deriva. Se prostituase, căutând cu disperare să scape de umbra fostului ei soț în brațele primului venit. Această parte de adevăr, tănuțită tuturor, e demascată de *Stanley*, cumnatul său, un polonez necioplit și brutal, de care se leagă ambiguu. Acesta o și violează, experiență care o îmbolnăvește definitiv. Odată cu viața lui *Blanche*, se năruie și viața *Stellei*. Chiar în momentul în care copilul lor sosește pe lume, dragostea pentru *Stanley* dispare. Ea devine centrul tragediei, regia insistând asupra acestui unghi. Figurile celor două surori – cândva copile răsfățate ale unei familii fericite și nobile – se descompun treptat, luând chipul dezastrului. Educate pentru un viitor însoțit, ajung să cunoască mizeria vieții, viciul, violența, sărăcia și vulgaritatea.

Jocul actorilor e pătruns de energia realismului autentic. *Stella* (Ekaterina Alexandruchikina) și *Stanley* (Igor Balalaev) sunt uniți de o irezistibilă atracție erotică ce face să dispară marile diferențe sociale dintre ei. Lui *Blanche* (Marina Zubanova) îi revine o partitură complexă, cuprinzând disimulare și disperare, iluzii și deznădejde ce merg până la nebunie. Un final sub spectrul shakespearian al Ofeliei, din care citează dialogul cu florile, o eșuare poetică, anunțată de năluciri cehoviene – ivirea, în grădină, a răposatei sale mame, înveșmântată în alb.

Scenografia – ingenioasă prin decorul constructivist semnat de Serghei Barkhin, cu o organizare spațială largă și o desfășurare a planurilor pe înălțime – este mai puțin reușită în privința costumelor realizate de Svetlana Logofet. Chiar

dacă încearcă să compună plastic *kitsch*-ul suburbiei, ele par aduse direct de pe tarabe, fiind sărace ca sugestie și, mai ales, ascenice. Nici muzica (arii de operă cântate de Nana Mouskouri) nu izbuteste să redea universul interior rafinat al eroinelor. În schimb, un accent de emoție artistică este adăugat de coregrafia lui Eduard Trukhmenev. În dansul delicat, evocator al unui joc naiv din copilărie, cele două surori trăiesc din nou, pentru câteva clipe, nostalgia paradisului numit odată „Beau-rêve“...

Teatrul Noua Generație, din Moscova – Un tramvai numit dorință de Tennessee Williams. Traducerea: Vladich Nedelin. Regia: Henrietta Ianovskaia. Decorul: Serghei Barkhin. Costumele: Svetlana Logofet. Coregrafia: Eduard Trukhmenev. Cu: Ekaterina Alexandruchkina, Igor Balalaev, Vladislav Dologorukov, Dmitry Zhuravlev, Marina Zubanova, Elena Lyadova, Pavel Poymalov, Olga Ponizova Dmitri Suponin, Eduard Trukgmianiou, Kang Kyungdong, Kim Myong Hee, Kim Sun-Kwon, Lee Nam Hee, Lee Sung Hun, Seo Hye Suk, Hong Young Jun. Data reprezentației: 26 noiembrie 2007.

Marina ZUBANOVA

